

Kansainvälinen konferenssi – hyvä foorumi jakaa tietoa ja verkostoitua

27.9.2023

Sain keynote speaker -kutsun kansainväliseen World Congress on Nursing Practice & Science -konferenssiin Roomaan englanninkielisessä, tieteellisessä lehdessä julkaistun artikkelini pohjalta. 21 – 22.9.2023 järjestetyn konferenssin teemana oli Exploring new ideas and challenges in Nursing Practice & Research. Konferenssiin osallistui puhujia ja kuulijoita Aasiasta, Australiasta, Euroopasta ja Yhdysvalloista. Konferenssi antoi uusia ideoita tutkimus- ja kehittämishankkeiden suunnitteluun ja loi hyvät puitteet verkostoitumiseen.

Tutkimustulokset käytäntöön

Terveystieteiden tohtori Dianne Morrison-Beedy kertoi puheessaan terveystieteellisen tutkimuksen ja yritystoiminnan yhdistämisen haasteista ja mahdollisuuksista. Morrison-Beedyn mukaan terveystieteellisen tutkimuksen haasteena on vuosia ollut se, miten tutkimustulokset saadaan vietyä käytäntöön. Hän kuvasi mielenkiintoisesti termiä ”intrapreneur” termin ”entrepreneur” parina. *Intrapreneur* määriteltiin yksilönä, joka käyttää yrittäjyysosaamistaan luodakseen ja kehittääkseen uusia projekteja yrityksessä, jossa hän työskentelee.

Termi *intrapreneur* kuvaa mielestäni hyvin ammattikorkeakoulumme TKI-toimintaa, joka tuottaa uusia innovatiivisia ratkaisuja ja tuotteita sekä tutkimus- että kehittämisprojektien kautta. Monia tutkimus- ja kehittämisprojektin tuloksina syntyneitä ratkaisuja voidaan hyödyntää sekä kliinisessä hoitotyössä että hoitotyön opetuksessa. Tästä esimerkkinä mm. *Taitoja hyvinvointipalveluita tuottaville pk-yrityksille simulaation keinoin* -hankkeessamme (ESR-hanke, v. 2017-2019) kehitetty simulaatioskenaariopankki, joka sisältää kymmeniä erilaisia hoitotyön simulaatioskenaarioita, joita voivat hyödyntää sekä Seinäjoen

ammattikorkeakoulun että Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedun hoitotyön opettajat. Toisena konkreettisena esimerkkinä hankkeessa luodusta menetelmästä voidaan kuvata Pitkospuut-hankkeessa (ESR-hanke, v. 2021-2023) kehitetty *moniammatillinen työkykykoordinaattorimalli*, jota voidaan mahdollisesti hyödyntää tulevaisuudessa hyvinvointialueella. Malli lisää toiminnan inhimillisyyttä asiakkaan näkökulmasta, koska asiakkaan ei tarvitse hakea tarvitsemiaan palveluita monelta luukulta. Malli lisää myös toiminnan sujuvuutta ja tehokkuutta, koska se vähentää tehtävien päällekkäisyyttä koordinoidun ohjauksen kautta.

How to improve attractiveness of nursing profession and nursing education?

Oman puheeni aiheena konferenssissa oli *How to improve attractiveness of nursing profession and nursing education?* Aihe on ajankohtainen, sillä maailmassa tarvittaisiin 9 miljoonaa hoitajaa lisää vuoteen 2030 mennessä. On huolestuttavaa, että kansainvälisten tutkimusten perusteella alan vaihtoa suunnittelee lähes neljännes hoitotyöntekijöistä (Koehler & Olds, 2021). On tärkeä tarkastella, miten hoitotyön houkuttelevuutta, pitovoimaa ja vetovoimaa voitaisiin edistää. Samalla, kun pohditaan, millaisilla tekijöillä hoitotyön houkuttelevuutta voitaisiin lisätä, on tarpeen miettiä, mitkä ovat hoitotyön vetovoimaa ja pitovoimaa heikentäviä tekijöitä, joihin on mahdollista vaikuttaa. Suunnitelmallisen ja järjestelmällisen tarkastelun kehikkona voidaan hyödyntää muun muassa tulevaisuuskolmiota. Sen avulla voidaan kartoittaa tulevaisuuteen vetävät ja työntävät tekijät sekä ns. hidastavat ja jarruttavat tekijät. Tulevaisuuskolmiota voidaan hyödyntää mainiosti tulevaisuuden ennakoinnin apuvälineenä.

Konferenssipuheessani kerroin hoitotyön pitovoimaan ja vetovoimaan vaikuttavista tekijöistä Sosiaali- ja terveysalan ylempi AMK, Kliininen asiantuntijuus -tutkinnon opiskelijoiden kokemusten näkökulmasta (Salminen-Tuomaala, 2023) sekä hoitotyön koulutuksen houkuttelevuuteen vaikuttavista tekijöistä sairaanhoitajaopiskelijoiden näkökulmasta (Salminen-Tuomaala & Herttuala, 2022a; Salminen-Tuomaala & Hettuala, 2023b).

Sosiaali- ja terveysalan ylempi AMK, Kliininen asiantuntijuus -tutkinnon opiskelijoiden kokemuksia kuvaava tutkimusaineisto kerättiin Brainwriting 635 -menetelmällä, joka mahdollisti yksilöllisten kokemusten ja ryhmän jäsenten ideoiden pohjalta syntyvien assosiaatioiden avulla muodostuvan kvalitatiivisen aineiston keruun. Tutkimuksen tulosten mukaan hoitotyön pitovoimaa lisäävät mielekäs, asiantuntijuutta kehittävä ja hyödyntävä työ, hoitotyön arvon tunnistaminen ja edistäminen, optimaalisten työolosuhteiden ja palkkauksen mahdollistaminen, työhyvinvoinnin edistäminen, yhteistyömahdollisuuksien edistäminen sekä myötätuntojohtamisen kehittäminen. Lisäksi hoitotyön vetovoimaa edistävinä tekijöinä koetaan ammatillisen kehityksen edistäminen, opiskelijoiden kliinisen harjoittelun kehittäminen, työelämän tarpeiden huomioiminen koulutuksessa, hoitotyöntekijöiden arvostamisen edistäminen, kouluttautumisen ja tehtävän vaativuuden huomioiminen palkkauksessa, työolosuhteiden kehittäminen, työntekijän vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja hoitotyön arvostuksen edistäminen positiivisen viestinnän avulla.

Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan hoitotyön koulutuksen houkuttelevuutta edistävät hoitotyön aseman edistäminen yksilön, organisaation ja yhteiskunnan tasolla, hoitotyön tehtävien mielekkyyden edistäminen, omaan työhön vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen, työhyvinvoinnin ja työolosuhteiden edistäminen,

hoitotyön johtamisen kehittäminen sekä työssä ja uralla etenemisen mahdollistaminen. Heidän mukaansa hoitotyön koulutuksen houkuttelevuutta vähentävät kuitenkin hoitotyön arvostuksen heikentyminen sekä alan ammattilaisten että yhteiskunnan tasolla, työn vaativuuden ja työstä saatavan palkkion sekä työolosuhteiden ristiriidat, työn määrän ja henkilökuntaresurssien ristiriidat, kannustuksen ja tuen puute esimieheltä sekä henkistä hyvinvointia heikentävä työilmapiiri. Työilmapiiriä heikentävinä tekijöinä koetaan mm. negatiivisten asioiden vatvominen ja hoitohenkilökunnan kyynistyminen. Ikävänä koetaan kollegoiden arvosteleminen selän takana ja opiskelijoiden eriarvoinen kohtelu. Lisäksi sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan henkisesti huonosti voivaa työyhteisöä kuvaa herkkyyden puute kollegoita ja asiakkaita kohtaan.

Sairaanhoitajaopiskelijoiden mukaan hoitotyön houkuttelevuutta voitaisiin parantaa edistämällä hoitotyön ja hoitotyön ammattilaisten arvostusta sekä kehittämällä hoitotyön esimiesten tiedollisia ja taidollisia valmiuksia ja myötätuntoisempaa johtamista. Lisäksi tärkeää olisi edistää hoitajien työhyvinvointia ja arjessa jaksamista sekä nostaa työstä saatava palkka optimaaliselle tasolle. Olennaista olisi myös riittävän perehdytyksen varmistaminen, työolosuhteiden kehittäminen ja hoitajien omiin työvuoroihin vaikuttamisen mahdollistaminen. Positiivisena nähdään työntekijän työkykyä huomioivien työmahdollisuuksien tarjoaminen sekä esimiesten aito ymmärryksen osoittaminen työntekijälle erilaisissa kuormittavissa tilanteissa. Konkreettisena hoitotyön houkuttelevuutta parantavana tekijänä esitetään mm. pitkäaikaisten sijaisten vakinaistamista määräaikaisten työsuhteiden ketjuttamisen sijaan sekä riittävän henkilökuntamäärän turvaamista kaikissa tilanteissa. Tärkeänä hoitotyön houkuttelevuutta lisäävänä tekijänä nähdään myös yksilön resilienssin, minäpystyvyyden ja osaamisidentiteetin tukeminen.

Mari Salminen-Tuomaala
TtT, dosentti, yAMK-yliopettaja, Kliininen asiantuntijuus
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

mari.salminen-tuomaala (at)app-staging.seamk.hion.dev

Lähteet:

Koehler, T., & Olds, D. (2021). Generational Differences in Nurses' Intention to Leave. *Western Journal of Nursing Research* 44(5), 446-455. doi: 10.1177/0193945921999608.

Salminen-Tuomaala, M. (2023). Factors Associated with Attractiveness and Retention in Nursing. *European Journal of Applied Sciences* 11(3), 160-174. DOI:10.14738/aivp.113.14836.

Salminen-Tuomaala, M., & Herttuala, N. (2022a). Nurse students' views of factors that increase or decrease the attractiveness of the nursing profession. *Clinical Nursing Studies* 11(1), 1-10. DOI: 10.5430/cns.v11n1p1 URL: https://doi.org/10.5430/cns.v11n1p1

Salminen-Tuomaala, M., & Herttuala, N. (2022b). What Factors Influenced Students' Decision to Choose Nursing? *European Journal of Applied Sciences* 10(5), 284-293. DOI:10.14738/aivp.105.13237